Statens pensjonskasse
v/Magne S. Bakken

Vår saksbehandler	Kopi til	Vår dato	Vår referanse	Deres referanse
eo		11.12.2024		20/011717

Høring - avtale om fordeling av kostnader til livsvarig offentlig avtalefestet pensjon

Vi viser til SPKs mail av 27.11.2024 med utkast til avtale av 25.11.2024.

Lovhjemmelen skulle ligget i Overføringsavtalen

Unio mener at denne saken har kommet skjevt ut fra start da Arbeids- og inkluderingsdepartementet før sommeren ga SPK i oppdrag å utarbeide utkast til og inngå avtale om kostnadsfordeling av livsvarig AFP med de andre tilbyderne av offentlig tjenestepensjon. Da Overføringsavtalen ikke har hjemmel for å inngå en slik avtale, valgte SPK å starte arbeidet med en avtale som senere måtte få en hjemmel i lov om avtalefestet pensjon for medlemmer i SPK.

Unio mener det hadde vært enklere om det fra start ble arbeidet med å lage en hjemmel for avtalen i Overføringsavtalen som håndterer slike spørsmål fra før. Det ville også markert tydeligere at ny livsvarig AFP i offentlig sektor er en integrert og vesentlig del av den samlede offentlige tjenestepensjonen for offentlig ansatte. Unio mener dette ville vært mer i tråd med 2018-avtalen om offentlig tjenestepensjon.

Unio vil også påpeke at arbeidstakerorganisasjonene som parter i 2018-avtalen ble involvert meget sent i dette arbeidet.

Ingen må miste retten til AFP

Arbeidstakers rett til livsvarig AFP er helt avgjørende for at den samlede pensjonen blir god. Unio vil sterkt påpeke at en avtale om fordeling av kostnader til livsvarig offentlig avtalefestet pensjon ikke under noen omstendigheter må frata arbeidstaker retten til livsvarig AFP - helt eller delvis - så sant kvalifikasjonskravene er innfridd. Vi ber om at hele avtalen gjennomgås særdeles nøye med dette for øye. Vi viser for øvrig til høringssvar fra KS av 11.12.2024 i samme sak der det sies at *«Det er avklart med Arbeids- og inkluderingsdepartementet at tilslutning til en eventuell kostnadsdelingsavtale ikke har konsekvenser for arbeidstakers rett til ny livsvarig AFP.»*

Livsvarig AFP er en integrert og viktig del av samlet offentlig tjenestepensjon

Unio viser til 2018-avtalen der livsvarig offentlig AFP er en sentral del av det som blir den samlede pensjonen for offentlig ansatte født i 1963 eller senere. Uten AFP kan den livsvarige pensjonen bli betydelig lavere. Det er derfor avgjørende at alle arbeidsgivere som har offentlig tjenestepensjon også har livsvarig offentlig AFP for sine ansatte. Unio mener at alle arbeidsgivere som har offentlig tjenestepensjon for sine ansatte også må ha livsvarig offentlig AFP for disse.

I dag er det ikke alltid tilfelle at alle arbeidsgivere med offentlig tjenestepensjon har offentlig AFP for sine ansatte. Når AFP går fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig påslagsordning fra 2025, mener Unio at det må stilles som krav at de som har offentlig tjenestepensjon også har livsvarig offentlig AFP for sine ansatte. Et slik krav må også ses i sammenheng med at vi ikke må komme i en situasjon der arbeidsgiver kan shoppe mellom privat og offentlig AFP. Det vil være uheldig om enkelte arbeidsgivere med offentlig tjenestepensjon velger privat AFP fordi denne er delfinansiert av staten..

§ 2 Definisjon

Første ledd må ikke avgrenses til SPK eller tilsvarende ordning som leveres av "kommunal tjenestepensjonsordning".

Unio mener at første ledd bør endres til: «Med AFP menes livsvarig offentlig AFP etter lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse kapittel 2 om avtalefestet pensjon for medlemmer født i 1963 eller senere (ny ordning) og tilsvarende ordning levert av annen pensjonsleverandør.»

§ 3 Virksomhetens ansvar

Dette er uklart. Vi forstår dette slik at fjerde ledd (og femte og sjette?) innebærer at ingen arbeidsgivere kan løpe fra sine forpliktelser ved å bytte avtaleområde eller si opp OfTP. Men er dette konsistent med at bare de som har offentlig tjenestepensjon skal være med i kostnadsfordelingen?

Det er også uklart hva som menes med «som er opptjent i virksomheten» i fjerde ledd. Er det de siste 9 årene før 62 år (kvalifikasjonsårene) eller alle år med OfTP (som inngår i kostnadsfordelingen)?

§ 6 Refusjon mellom pensjonsleverandørene

Vil AFP-forsikret refusjonsytelse også gjelde der en virksomhet har forlatt OfTP og det bare er oppsatte rettigheter? Hvis ikke kan vi komme i en situasjon der noen i 2001 (?) fikk tilbakeført avsatte AFP-midler fra f.eks. KLP og nå slipper unna?

§ 7 Sikringsordning

SPK spør i oversendelses-mail av 27. november "om det bør etableres en sikringsordning, eller om kostnadene ved en virksomhets konkurs eller betalingsmislighold skal fordeles etter formelen på de virksomhetene som er omfattet av avtalen".

I forbindelse med at det skal lages en kostnadsfordelingsordning mellom de som er omfattet av offentlig AFP, mener vi at det må avklares med Overføringsavtalens sikringsordning om og på hvilken måte denne også skal omfatte sikring av livsvarig AFP.

§ 13 Endringer i avtalen

Unio foreslår nytt tredje ledd:

"Partene i offentlig sektor skal høres i forbindelse med endringer i avtalen."

Vennlig hilsen
Unio

Jon Olav Bjergene /s/	Erik Orskaug /s/
sekretariatssjef	spesialrådgiver